

[Lasse Budtz]

elle ydelser eller gennem lån, så skal man selvfølgelig gøre det; en anden politik ville være uansvarlig over for de danske lønmodtagere.

Men ifølge loven skal hjælpen altså, som jeg sagde, først og fremmest gives af hensyn til udviklingslandene. Tænkte man først og fremmest på industrien, ville det være imod lovens ånd og imod lovens bogstav. At dansk industri og dermed danske arbejdere ikke får nok ud af de forholdsmæssigt meget store danske bidrag til UNDP, skal jeg gerne medgive, men det er forhåbentlig noget, vil kan få rettet efterhånden, og vi må ikke glemme, at de danske firmaer ofte er for små til at påtage sig de opgaver, som UNDP skal have løst. Meget kunne være hjulpet, hvis de danske firmaer kunne gå sammen om løsning af nogle af opgaverne.

Jeg tror, det er vigtigt at fremhæve, at ingen form for dansk eller nordisk hjælp ydes uden en meget nøje forhandling og planlægning med modtagerlandet: vi tvinger ingen til at modtage noget eller nogen, de ikke ønsker at modtage, og det gælder også i forbindelse med lånenes binding. Hvis vi ser bort fra bindingen af lånene, stiller vi heller ingen betingelser på andre felter.

Nogle mener, at vi skal indrette vor hjælp efter den politik, de enkelte modtagerlandes regeringer fører, og det har vi jo netop hørt nogle bemærkninger om. Jeg er ikke i tvivl om, at det i nogle tilfælde er rene motiver, der står bag en sådan tankegang: venstrefløjen vil ikke have, vi hjælper højrediktaturer, og højrefløjen tager afstand fra hjælp til lande, som de opfatter som f. eks. marxistiske.

Men jeg må advare imod en sådan tankegang. Det er befolkningerne og ikke regeringerne, vi hjælper, og vi bør ikke automatisk indstille en hjælp, fordi modtagerlandet en dag f. eks. efter et kup får en regering, hvis politiske linje vi ikke kan lide. Det ville jo netop gå ud over befolkningerne. Og hvad skal vi gøre, hvis den nye regering efter måske kort tids forløb bliver væltet ved et nyt kup? Det er ikke så let pludselig at genoptage en hjælp, når den først er indstillet.

Noget andet er selvfølgelig, at vi ikke bør starte en ny hjælp til lande med systemer, som er os direkte fremmede. Det vil næppe have nogen folkelig opbakning herhjemme, hvis vi f. eks. pludselig startede med nogle nye hjælpeprogrammer til fordel for Chile

eller Kampuchea, som Cambodja jo nu hedder.

I forbindelse med revisionen af Lomé-traktaten, Det europæiske Fællesskabs særlige bistandsprogram eller samarbejds-traktaten med op mod 50 udviklingslande kunne man måske nok overveje, om man ikke burde gøre sig særlige anstrengelser for at udvide gruppen af de såkaldte ACP-lande. Som det er for øjeblikket, er der fortrinsvis tale om tidligere europæiske kolonier.

Men for det første er der flere tidligere kolonilande end dem, man for øjeblikket samarbejder med, for det andet er der en række meget store udviklingslande, der har behov for et samarbejde med EF, og som meget, meget gerne vil samarbejde med EF. EF er i det hele taget meget populært i næsten hele udviklingsverdenen af den meget simple grund, at u-landene udmærket ved, hvem der i den rige verden har vilje og økonomisk og teknisk styrke til samarbejde, og ikke mindst derfor burde EF forsøge at samarbejde med lande også uden for ACP-gruppen; i hvert fald burde man undersøge, hvor langt man kan nå ad denne vej. Der er lande uden for denne gruppe, som meget gerne vil modtage hjælp. Og kom ikke og sig, at vi ikke har råd til at yde den, også i form af lån, fordi vi selv må låne penge i udlandet. Sagen er jo den meget enkle, at vi kan låne pengene på trods af vores økonomisk anstrengte situation, hvorimod mange af u-landene ingen normale muligheder har på grund af deres fattigdom.

Så vil jeg gerne tilføje på givnen foranledning, at vi også bør fortsætte hjælpen til det sydlige Afrika, og kan man ikke finde humanitære og solidaritetsmæssige årsager til en sådan hjælpevirksomhed – og det er der jo åbenbart nogen der ikke kan – er der i hvert fald nogle politiske grunde, som man bør kunne forstå også i den yderste højre side af denne sal, i hvert fald teknisk set, selv om jeg indrømmer, at det indtil nu har ligget temmeligt tungt med denne forståelse.

Hvis vi og andre vestlige lande ikke hjælper de nye lande i Afrika, henvender de sig helt selvfølgelig til den kommunistiske verden. Her er man i dette tilfælde parat til at hjælpe, men på politiske betingelser. Det betyder ganske enkelt, at hvor de vestlige lande viger tilbage for at yde bistand, fordi de er bange for at hjælpe, hvad de opfatter som